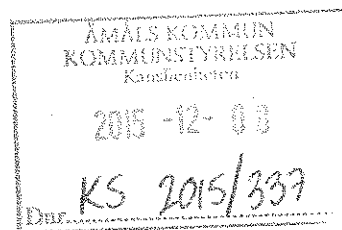

ÅMÅLS KOMMUN

INVESTERINGSREGLER – ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

**Regler och riktlinjer för redovisning,
beslutsfattande och handläggning av
anläggningstillgångar (investeringar)**

Antagen av kommunfullmäktige 2015-11-25, § 244

Regler och riktlinjer för investeringsutgifter i Åmåls kommun.....	3
Vad är en anläggningstillgång/investering	3
Immateriella tillgångar	3
Materiella tillgångar	3
Mark	3
Mark- och tekniska anläggningar	4
Byggnader	4
Maskiner och inventarier (icke fast utrustning)	5
Övriga materiella tillgångar	5
Finansiella anläggningstillgångar.....	5
Anskaffningsvärde av anläggningstillgångar	5
Reparation och underhåll	5
Komponentavskrivning	5
Ny-, till- och ombyggnad	6
Investeringskalkyl	6
Beslut om investeringsram och investeringsplan	6
Uppföljning och hantering av investeringsanslag under löpande år	7
Avskrivningar.....	7
Kapitalkostnad.....	7
Anläggningsregister	8
Avyttring, fordon och inventarier.....	8
Avyttring, fastigheter/anläggningar	8
Bilaga 1. Kalkyl för investeringsobjekt (tkr)	9
Bilaga 2. Slutredovisning av investeringsobjekt (tkr).....	10
Bilaga 3. Avyttring av anläggningstillgångar/inventarier	11
Bilaga 4. Komponenter Vatten, Gata och Byggnad	12

Regler och riktlinjer för investeringsutgifter i Åmåls kommun

Vad är en anläggningstillgång/investering

Med begreppet anläggningstillgång/investering förstås tillgång som är avsett för stadigvarande bruk eller innehav. Med omsättningstillgång förstås annan tillgång. Det är avsikten med innehavet som ska styra klassificeringen i balansräkningen.

Som anläggningstillgång redovisas sådan tillgång som är avsedd att användas under flera år (beräknad livslängd om minst tre år). Förutom varaktighet ska tillgången ha ett visst väsentlighetsvärde (ett halvt prisbasbelopp exklusive moms, 22 250 kr år 2015).

Anläggningstillgångar delas enligt Redovisningslagen upp i tre kategorier:

Immateriella tillgångar
Materiella tillgångar
Finansiella tillgångar

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar avser till exempel goodwill eller nedlagda utgifter för forsknings- och utvecklingsarbete. För att kunna klassificera gjorda utgifter som immateriella tillgångar krävs det att dessa är av betydande storlek i förhållande till kommunens totala kostnader och att de har ett varaktigt värde. En sådan tillgång ska årligen avskrivas med skäligt belopp, dock minst en femtedel.

Materiella tillgångar

De materiella tillgångarna uppdelas i underkategorierna:

- Mark, byggnader och tekniska anläggningar
- Maskiner och inventarier
- Övriga materiella anläggningstillgångar

Mark

Den del av fastighetsvärdet som utgör markvärdet ska i princip inte avskrivas då mark förutsätts ha en obegränsad livslängd och ett bestående värde. Om fastigheten förvärvas genom inköp och består av både mark och byggnad, är mark en sådan komponent som skall särskiljas genom proportionering utifrån till exempel taxeringsvärde, ortspris eller råmarkspris. Även lagfartskostnad ska fördelas på mark och byggnad.

Tomtmark som avses försäljas kommande år och som finns bokförd som anläggningstillgång ska per bokslut året innan omklassificeras till omsättningstillgång, eftersom syftet med tillgången inte längre är att den ska innehas för stadigvarande bruk. Vid varpå följande räkenskapsårs slut, ska denna omsättningstillgång, liksom alla andra omsättningstillgångar, värderas enligt lägsta värdets princip.

Mark- och tekniska anläggningar

Med mark- och tekniska anläggningar avses på marken uppförda anordningar av permanent natur. Hit räknas:

- Markarbeten genom vilken marken görs plan eller fast, röjning, schaktning och torrläggning av marken.
- Olika anläggningar som vägar, gator, parkeringsplatser, fotbollsplaner, parker, planteringar och dylikt.
- Vatten- och avloppsnät samt brunnar, källare och tunnlar i den mån de inte vid eventuell fastighetstaxering är att hänföra till byggnad.

Med hänsyn till att mark- och tekniska anläggningar i motsats till mark regelmässigt ska bli föremål för avskrivningar ska dessa redovisas på sådant sätt att de går att särskilja.

Byggnader

Som byggnad betraktas civilrättsligt inte enbart hus utan också en rad mer eller mindre likartade konstruktioner såsom broar, vattentorn, cisterner med mera. Det är fråga om en uppförd konstruktion med vissa krav på storlek och varaktighet.

Mindre anläggningar för tillfälligt bruk såsom uppförda skjul och anordningar avsedda att förflyttas mellan olika platser anses inte utgöra byggnader.

I en fastighet med tillhörande byggnad, är mark en sådan komponent som ska särskiljas. Även byggnaden har ett flertal betydande komponenter såsom stomme, fasad, yttertak och liknande. Dessa komponenter har vanligtvis väsentligt olika nyttjandeperioder och byts därför ut med olika tidsintervall i takt med sin förbrukning.

När det gäller gränsdragning mot inventarier utgörs byggnaden av komponenter som stomme, tak, fasad, inre ytskikt (golv, väggar, innertak) och installationer (el, rör, ventilation, hiss)

En byggnad blir under sin livstid föremål för mer eller mindre omfattande ändringsarbeten. När det gäller utgifter för mer genomgripande förändringsarbeten, som innebär att byggnaden kommer att användas för ett helt annat ändamål än vad som ursprungligen avsetts, ska dessa klassas som investering. Detsamma gäller förhållandet vid utbyte av mer väsentliga delar av en byggnads grundkonstruktion.

Byggnader som avses försäljas kommande år och som finns bokförd som anläggningstillgång ska per bokslut året innan omklassificeras till omsättningstillgång eftersom syftet med tillgången inte längre är att den ska innehållas för stadigvarande bruk. Vid därpå följande räkenskapsårs slut, ska denna omsättningstillgång, liksom alla andra omsättningstillgångar, värderas enligt lägsta värdets princip.

Investeringar får inte utföras i fastigheter eller anläggningar som inte ägs av kommunen.

Maskiner och inventarier (icke fast utrustning)

Till maskiner/inventarier räknas fordon, maskiner och inventarier för stadigvarande bruk. För att ett förvärv av inventarier/maskiner ska klassas som anläggningstillgång gäller beräknad livslängd om minst tre år och att investeringen uppgår lägst till ett halvt prisbasbelopp (år 2015 = 22 250 kr).

Vid "första gångs investering" betraktas anskaffningen som en anläggningstillgång om det samlade värdet av investeringen uppgår till minst ett halvt prisbasbelopp. Exempel på när "första gångs investering" är tillämplig, är då man bygger en ny skola/förskola/särskilt boende och behöver utrusta lokalerna med icke fast utrustning. Detta innebär att när det gäller anskaffning av flera inventarier, med ett naturligt samband, räknas anskaffningsvärdet utifrån det samlade anskaffningsvärdet för dessa investeringar oavsett om respektive del överstiger prisbasbeloppet eller inte. Motsvarande gäller också anskaffningar som kan anses vara ett led i en större inventarieinvestering, till exempel om man inom kommunen bestämmer sig för att samtliga kontorsrum ska förses med smartboardtavlor.

Om anskaffningsvärdet för varje separat del vid reinvestering understiger ett halvt prisbasbelopp men värdet av det samlade investeringen uppgår till tio prisbasbelopp (år 2015 = 445 000 kr), ska förvärvet betraktas som en anläggningstillgång och därmed läggas upp på plan för avskrivning, till exempel reinvestering samlingsköp sängar till särskilt boende.

Övriga materiella tillgångar

Övriga materiella tillgångar omfattar till exempel konstföremål med mera.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar är t.ex. aktier, andelar och långfristiga fordringar.

Anskaffningsvärde av anläggningstillgångar

Normalt ska investeringen bokföras till anskaffningsvärdet, d v s utgiften för anskaffandet och/eller tillverkningen av tillgången. Även andra utgifter, till exempel frakt, installationer, konsultarvoden med mera, som direkt kan hänföras till anskaffandet ska räknas in i anskaffningsvärdet. För ny-, till- och/eller ombyggnad i fastigheter och anläggningar ska även arbetstid som utförs i egen regi ingå i anskaffningsvärdet.

Förekommer investeringsbidrag ska dessa reducera anskaffningsvärdet.

Reparation och underhåll

Utgifter för reparation och underhåll av en materiell anläggningstillgång som syftar till att vidmakthålla tillgångens egenskaper ska redovisas som en kostnad den period de uppkommer, det vill säga bokförs som en kostnad det år som åtgärden utförs. Denna regel gäller under förutsättning att den anläggningstillgång som avses inte är att betrakta som en viktig del, komponent, då gäller de regler som framgår under rubriken "Komponentavskrivning".

Komponentavskrivning

Viktiga delar, komponenter, i anläggningstillgångar kan behöva ersättas regelbundet men med olika tidsintervall. Det kan exempelvis gälla pumpar, styrutrustning, doseringsutrustning mm i

reningsverk, idrottsplatser, gator och vägar. Ett annat exempel på materiella anläggningstillgångar där viktiga komponenter kan särskiljas är byggnader. Byggnaden har normalt ett flertal betydande komponenter såsom stomme och grund, värme och sanitet, fasad, yttertak, hissar, ventilationsutrustning och liknande. Dessa komponenter har vanligtvis väsentligt olika nyttjandeperioder och byts därför ut med olika tidsintervall i takt med sin förbrukning. Eftersom avskrivningarna ska spegla hur tillgångars värde och/eller servicepotential successivt förbrukas, måste skillnader, i förbrukning och nyttjandeperioder av betydande komponenter i en materiell anläggningstillgång, beaktas. Förväntas skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter vara väsentlig, ska tillgången delas upp på dessa. Respektive komponent ska skrivas av separat. Återanskaffning av komponent redovisas som anskaffning av ny anläggningstillgång och eventuellt kvarvarande redovisat värde för den ersatta enheten kostnadsförs. I bilaga 4 presenteras komponenter och avskrivningstider. Vid återanskaffning av komponent gäller samma beloppsgräns som vid nyanskaffning, d.v.s. ett halvt prisbasbelopp (år 2015 = 22 250 kr). Om återanskaffningsvärdet av en komponent är under ett halvt prisbasbelopp ska anskaffningen kostnadsföras som underhåll/reparation.

Ny-, till- och ombyggnad

Åtgärder som innebär standardförbättringar genom ny-, till- och ombyggnad ska i princip bokföras som investeringsutgift. Hit kan också räknas andra åtgärder som höjer anläggningens allmänna standard. Exempel på sådana åtgärder är installation av toalett, vid tidigare avsaknad av sådan, och byte från två- till treglasfönster i en fastighet. Nyasfaltering av gata betraktas som investering om detta medför en ändrad utformning av gatan. Byte av VA-ledningar räknas till investering om man med bytet höjer ledningens kapacitet. Även utbyte av redan avskrivna VA-ledningar ska räknas som investering.

Investeringskalkyl

Kommunfullmäktige beslutar om investeringsram i maj/juni året närmast före budgetåret. Investeringsplanen ska omfatta tre (3) år.

För varje investeringsprojekt som syftar till ett bättre resursutnyttjande och vars totalutgift överstiger tio (10) prisbasbelopp, ska en beräkning/kalkyl tas fram vilken redovisas till respektive nämnd. Av investeringskalkylen ska, förutom investeringsutgiften, även framgå vilka ekonomiska konsekvenser investeringen får i den löpande verksamheten (driftbudgeten) och motivering/behov av investeringen, se bifogad blankett för investeringskalkyl (bilaga 1) samt blankett för slutredovisning av investeringsobjekt i samband med årsbokslut (bilaga 2). Samtliga investeringar ska återrapporteras till respektive nämnd i samband med årsbokslut. Återrapporten ska innehålla budgeterad investeringskostnad, aktuellt utfall samt kommentar till avvikelser.

Beslut om investeringsram och investeringsplan

Investeringsbudgetens omfattning fastställs årligen i samband med att budget- och verksamhetsplan beslutas i kommunfullmäktige. Huvudprincipen är att investeringsvolymen ska anpassas och investeringsprojekten prioriteras så att samtliga investeringar kan finansieras utan upplåning. Vid större investeringar enskilda år kan avsteg från denna princip vara nödvändigt.

Kommunfullmäktige fattar beslut om respektive nämnds investeringsram. Likaså beslutar Kommunfullmäktige om investeringsplanen, som ska omfatta tre (3) år.

Den investeringsram som Kommunfullmäktige tilldelar respektive nämnd är att betrakta som en ram till vilken nämnden har att förhålla sig inom. Detta innebär att respektive nämnd får

disponera sin ram, utifrån de riktlinjer som omnämns i detta dokument. Undantag från denna regel är om Kommunfullmäktige väljer att fatta beslut om särskilda investeringsobjekt, som på grund av sin strategiska betydelse inte får prioriteras bort på nämndnivå.

Uppföljning och hantering av investeringsanslag under löpande år

Varje investering ska i redovisningen förses med unik projektkod som tilldelas av ekonomienheten.

Investeringsprojekten ska följas upp löpande under året i anslutning till den löpande budgetuppföljningen i kommunstyrelsen. Uppföljningen sker tertialvis enligt en årligen fastställd tidplan. Kommunstyrelsen kan besluta att en mer detaljerad och frekvent uppföljning av vissa investeringsprojekt.

Utökade behov av investeringsmedel utöver ram under löpande år beslutas av Kommunfullmäktige.

Investeringsmedel som under budgetåret inte förbrukats ska behovsprövas inför kommande budgetår. En omprövning sker i anslutning till bokslutsarbetet och beslut fattas om tilläggsbudgetering, det vill säga att man får föra med sig hela eller delar av oförbrukade investeringsmedel, av kommunfullmäktige.

Avskrivningar

En anläggningstillgång ska årligen skrivas av med ett belopp som svarar mot lämplig avskrivningsplan. Avskrivningstiden ska anpassas till tillgångens ekonomiska livslängd. Med den ekonomiska livslängden avser man den tid under vilken en anläggning fortfarande är lönsam. Med lönsam menas i detta fall att ett utbyte eller ett nytt inköp inte är motiverat av ekonomiska skäl. Det är således inte anläggningens tekniska livslängd som är avgörande. Viss vägledning gällande lämpliga avskrivningstider för olika typer av tillgångar finns i Sveriges Kommuner och Landstings, SKL, förslag till avskrivningstider som Åmåls kommun tillämpar. Avskrivningstiderna kan, om särskilda skäl finns, avvika från förslaget. En lokal bedömning ska därför göras vid varje anskaffning där avskrivningstiden ska anpassas till den aktuella anläggningens speciella förutsättningar, till exempel verksamhetens art, utnyttjandet av tillgången m.m. Har en tillgång delats upp på olika komponenter ska respektive komponent skrivas av separat över dess nyttjandeperiod. I annat fall ska tillgången skrivas av som en helhet under nyttjandeperioden.

Avskrivningen ska påbörjas året efter investeringen är genomförd. Undantagna är fastigheter och anläggningar vilka som normalt avskrivs samma år som slutbesiktning sker (slutbesiktning av entreprenaden). För ej färdigställda investeringar vid årsskiftet (bokslutstillfället) sker således ingen avskrivning på den upparbetade investeringsutgiften. Vid utrangering av en anläggningstillgång/inventarie ska resterande bokförda värde skrivas ner till noll (0) och den uppkomna kostnaden belastar verksamheten vid utrangeringstillfället.

Kapitalkostnad

Kapitalkostnaden består av avskrivning och ränta och utgör en periodisering av investeringsutgiften. De delar som avgör kapitalkostnadens storlek är investeringsutgiften, räntesatsen och den ekonomiska livslängden (avskrivningstiden).

En investering som pågår under en längre tid kan påföras ränta under byggnadstiden. Den ränta som i så fall ska aktiveras utgör den del av kommunens verkliga räntekostnad som

skulle kunna undvikas om inte investeringen kommit till stånd. Ränta under byggnadstiden tillämpas inte vid investeringar i Åmåls kommun.

Huvudprincipen är att det är den verksamhet som nyttjar investeringen som ska bära den förändrade kapitalkostnaden. Kostnaden ska belasta den verksamhet dit investeringen hör.

Åmåls kommun tillämpar rak nominell metod för beräkning av kapitalkostnaden. Detta innebär att avskrivning sker av investeringens anskaffningsvärde och ränta beräknas på restvärdet (bokförda värdet). Metoden ger nominellt minskade kapitalkostnader då räntan beräknas på ett successivt minskat bokfört värde.

Åmåls kommun tillämpar Sveriges Kommuner och Landstings, SKL, rekommendation för storleken på internräntan. Räntenivån fastställs årligen i anslutning till upprättandet av budget för nästkommande år.

Anläggningsregister

Alla investeringsutgifter tas upp i kommunens anläggningsregister samma år som utgiften bokförs medan avskrivning påbörjas först när investeringen tas i bruk. Anläggningsregistret ska vara ordnat på sådant sätt att varje enskild investering ska kunna följas under hela avskrivningsperioden. Detta är av vikt för att i resultaträkningen kunna redovisa korrekta belopp vid reavinster/-förluster och utrangeringar de år då försäljning, nedskrivning med mera varit aktuellt.

Ekonomienheten ansvarar för att anläggningsregistret upprätthålls och uppdateras.

Verksamheterna ansvarar för att nödvändigt underlag kommer ekonomienheten tillhanda.

Detta kan vara uppgifter om försäljning, utrangering, förlust m.m.

Avyttring, fordon och inventarier

Förvaltningschef äger rätt att fatta beslut om avyttring av fordon och inventarier efter de riktlinjer som gäller för respektive nämnd/styrelse.

En avstämning ska alltid ske om annan kommunal verksamhet kan ha behov av objektet innan försäljning sker till extern köpare.

Vid all försäljning till extern köpare ska högsta ekonomiska ersättning eftersträvas. I de fall där försäljning blir aktuell mellan kommunens verksamheter ska priset utgöras av bokfört värde.

Realisationsvinst/-förlust vid avyttring av anläggningstillgångar/inventarier påverkar verksamheternas driftredovisning och därmed verksamhetens resultat för året.

All avyttring av inventarier ska omgående meddelas till ekonomienheten via blankett "Avyttring anläggningstillgångar/inventarier" (bilaga 3).

Avyttring, fastigheter/anläggningar

All försäljning av fast egendom sker efter beslut i kommunfullmäktige eller efter fastställd taxa (tomtmark).

Anbudsförfarande, eller motsvarande, ska tillämpas vid försäljningen om marknadsvärdet bedöms överstiga tio (10) prisbasbelopp, (445 000 kronor 2015). Om särskilda skäl föreligger i samband med avyttringen kan kravet på anbudsförfarande frångås.

Realisationsvinst/-förlust vid avyttring av fastigheter/anläggningar påverkar *inte* verksamheternas driftredovisning utan hanteras vid sidan av verksamhetsredovisningen. En realisationsvinst/-förlust regleras då mot finansförvaltningen och påverkar årets resultat.

Bilaga 1. Kalkyl för investeringsobjekt (tkr)

INVESTERINGSKALKYL/INVESTERINGSÅSKANDE	I xxx
--	-------

Startår, investering (År 0):

Projektets namn:

Beskrivning:

Total investeringsutgift: (Tkr)

Ange i belopp för vilken/vilka budgetår som investeringen avser

År 0	År 1	År 2
300	0	0

Bokfört värde 200 100 0

Driftskostnad 3 år framåt efter genomförd investering - Förkalkyl (tkr)

	År 1	År 2	År 3	Totalt för år 1-3
Avskrivningar	100	100	100	300
Intern ränta	7	0	0	7
Summa kapitalkostnad	107	100	100	307
Intäkter (-)				0
Resultatpåverkan:				0
Kostnadsminskning (-)				0
Övriga driftskostnader				0
Engångskostnader				0
Summa driftskostnad inkl. kapitalkostnad	107	100	100	307

Avskrivningstid

Ränta

Beräknad pay-off tid:

Typ av tillgång:
(ekonomiavdelningen)

Objekts ID:
(ekonomiavdelningen)

Projektnummer:
(ekonomiavdelningen)

Aktiveringstidpunkt:

Kostnadkontering:

Ansvar	Vht	Akt	Obj

Slutredovisning:
ange vilket år slutredovisning ska ske

Bilaga 2. Slutredovisning av investeringsobjekt (tkr)

SLUTREDOVISNING INVESTERING

I xxx

Startår, investering (År 0):

2015

Projektets namn:

Exempel

Projektnummer:

Beskrivning:

Här ska framgå en beskrivning av projektet motsvarande bakgrund, syftet och nyttan med investeringen samt kommentarer till utfallet. Kommentarer om driftskostnad i förhållande till budget. Även effekter som inte kan kostnadsberäknas.

Total investeringsutgift, tkr	År 0	År 1	År 2	Summa
Inkomst:				
	-5	-10	-15	-30
				0
Utgift:				
	150	100	30	280
				0
				0
Nettoutgift	145	90	15	250
Budget	300	0	0	300
Avvikelse	155	-90	-15	50

Driftskostnad 3 år framåt efter genomförd investering - Slutkalkyl (tkr)

	År 1	År 2	År 3	Tot för år 1-3
Avskrivningar	48	78	83	210
Intern ränta	4	2	0	6
Summa kapitalkostnad	52	80	84	216
Intäkter (-)				0
Resultatpåverkan *):				0
Kostnadsminskning (-)				0
Övriga driftskostnader				
Engångskostnader				0
Summa driftskostnad inkl kapitalkostnad	52	80	84	216

*) Beskrivning av eventuella positiva effekter som inte kan kostnadsberäknas beskrivs ovan.

Avskrivningstid

3

Ränta

2,9 %

Avslutning av projektet:
(ekonomiavdelningen)

Bilaga 3. Avyttring av anläggningstillgångar/inventarier

ÅMÅLS KOMMUN

Avyttring av anläggningstillgångar/inventarier

Förvaltning:

Enhet:

Datum	
Inventariens/ Anläggningens objektnummer	
Inventariens/ Anläggningens benämning	
Inköpsår	
Kommentar	

Attesteras av behöriga:

Namn

Namn

Bilaga 4. Komponenter Vatten, Gata och Byggnad

VATTEN

Renovering/ombyggnad

Vattenverk	Fördelning av kostnader	Nyttjandetid/avskrivningstid
<u>Byggnad: 35 %</u>		
Stomme (reservoar)	22%	50 år
Tak, fasad, markarbeten	8 %	40 år
Fastighetsinstallationer (VVS och el), inre ytskikt	5 %	25 år
<u>Vattenverk spec: 65 %</u>		
Övriga maskininventarier (bla filter), pumpar	40 %	20 år
Reservkraftanläggning	10 %	25 år
Automatik/styrning/driftövervakning	15 %	15 år

Reningsverk

<u>Byggnad: 40 %</u>		
Tak, fasad, markarbeten	9 %	40 år
Stomme (reservoar/bassänger)	22%	50 år
Inre ytskikt	2 %	15 år
Fastighetsinstallationer (VVS och el)	7 %	25 år
<u>Reningsverkspec: 60 %</u>		
Övriga maskininventarier (bla filter), pumpar	45 %	15 år
Automatik/styrning/driftövervakning	15 %	15 år

Pumpstation

<u>Byggnad: 35 %</u>		
Tak, fasad, mark	7 %	40 år
Stomme (reservoar/bassänger)	21%	50 år
Inre ytskikt	1 %	15 år
Fastighetsinstallationer (VVS och el)	6 %	25 år
<u>Pumpstationspec: 65 %</u>		
Övriga maskininventarier (bla filter), pumpar	47 %	15 år
Automatik/styrning/driftövervakning	18 %	15 år

Ledningsnät

Ledningsnät	100%	70 år
-------------	------	-------

GATA

- Vägar
- Broar
- Trafiksäkerhetsåtgärder/gatuombyggnad
- Belysning

Komponentgrupper:

Fördelning av kostnader

Nyttjandetid/avskrivningstid

NYBYGGNATION

Nybyggnad innebär att man gör ett förstärkningslager eller att det görs om.

- **Huvudväg (hög-trafikerat)**

Asfalt:	20 %	15 år
AG (asfaltgrus):	10 %	45 år
Förstärkningslager:	70 %	Oändlig
- **Lokalväg och GCväg (låg-trafikerat)**

Asfalt:	20 %	40 år
AG (asfaltgrus):	10 %	80 år
Förstärkningslager:	70 %	Oändlig

OMBYGGNATION

- **Huvudväg (hög-trafikerat)**

Asfalt:	60%	15 år
AG (asfaltgrus):	40%	45 år
- **Lokalväg och GCväg (låg-trafikerat)**

Asfalt:	60%	40 år
AG (asfaltgrus):	40%	80 år
- **Konstnärliga byggnader, broar Fast**

Konstruktion (stomme, räcke, grus)	85 %	50 år
Slitdelar (slitlager, tätskikt, kantbalk räcke)	15 %	40 år

- Konstnärliga byggnader, broar rörlig		
Konstruktion (stomme, räcke, grus)	70 %	50 år
Slit/rörliga delar (slitlager, tätskikt, kantbalk, räcke, motor etc)	30 %	40 år
- Trafiksäkerhetsåtgärder (Trafiksäkerhetsåtgärder eller tillgänglig stad) GC-banor hänvisas till lokalväg /GC-bana (punktåtgärd)	100 %	20 år
- Beläggningsarbeten (Högtrafikerad väg)		
	100 %	15 år
- Beläggningsarbeten (Lågtrafikerad väg)		
	100 %	40 år
- Belysning (gatubelysning och offentlig belysning)		
Armaturer	90 %	20 år
Stolpe (inkl. kabel)	10%	50 år

BYGGNAD

Grund komponenter	Nyttjandetid /avskrivningstid
Stomme och grund	100 år
Yttertak	30 år
Fasad	80 år
Ventilation	25 år
Värme och sanitet	40 år
Inre skikt och vitvaror	15 år
El	40 år
Fönster	40 år
Hissar	30 år

Ovanstående nyttjandetider gäller vid nybyggnation, vid värdering av befintliga fastigheter utgör nyttjandetiden ett riktmärke för komponenternas kvarvarande livslängd.